

НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Силабус
навчальної дисципліни
«ПСИХОЛОГІЯ БУЛІНГУ ТА МОБІНГУ»

Інститут	Оперативно-рятувальних сил
Кафедра	Психології діяльності в особливих умовах
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Обсяг навчальної дисципліни	4 кредити ЕКТС/120 год.
Тип навчальної дисципліни	Вибіркова
Навчальний семестр	Другий
Форма здобуття вищої освіти	Очна, заочна
Мова викладання	Українська
Викладач	 Амурова Яна Володимирівна, доцент кафедри психології діяльності в особливих умовах навчально-наукового інституту оперативно-рятувальних сил, доктор філософії з психології. Наукові інтереси стосуються проблем глибинної психології, групової психокорекції, психоаналізу, психологічного консультування, особливостей тренінгової роботи, психомалюнку та його використання в психологічній практиці. Авторка та співавторка понад 40 наукових публікацій у вітчизняних та міжнародних виданнях. Профіль ORCID: https://orcid.org/0000-0002-3486-1138 Профіль Google Scholar: https://surli.cc/hfuack Контактні дані для консультування: amurova_yana@nuczu.edu.ua
Анотація навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна «Практикум подолання особистісно-професійної кризи» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти системного розуміння психологічної природи булінгу та мобінгу, їх причин, форм прояву та наслідків, а також оволодіння методами діагностики, профілактики й

	психологічного втручання у ситуаціях міжособистісного насильства в освітньому та професійному середовищі.
Мета вивчення навчальної дисципліни	Мета вивчення навчальної дисципліни полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти знань про психологічні механізми виникнення та розвитку булінгу і мобінгу, їх соціально-психологічні чинники та наслідки, а також розвитку практичних умінь щодо виявлення, профілактики та надання психологічної допомоги учасникам ситуацій міжособистісного насильства в освітньому та професійному середовищі.
Форми організації освітнього процесу (види навчальних занять)	Практичні заняття, тренінгові заняття, аналіз та обговорення випадків булінгу і мобінгу (case-study), моделювання психологічної допомоги та профілактичної роботи у ситуаціях міжособистісного насильства (рольові ігри), індивідуальна та групова робота, консультації, а також самостійна робота здобувачів вищої освіти. Навчальні заняття (лекційні, практичні, тренінгові, індивідуальні); консультації; самостійна робота; контрольні заходи.
Компетентності	ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. СК 4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік. СК 5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології. СК 9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями. СК 10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях. СК 13. Здатність застосовувати психопрофілактичні та психокорекційні програми у забезпеченні безпеки, збереженні психічного здоров'я персоналу, у тому числі осіб, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни.
Програмні результати навчання	РН 4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій. РН 5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість. РН 6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість. РН 14. Брати участь в організації заходів, спрямованих на забезпечення безпеки, збереження психічного здоров'я та допомогу персоналу, у тому числі осіб, які отримали

	психологічні травми, зокрема внаслідок війни, створення сприятливих психологічних, соціально-психологічних та психолого-педагогічних умов для психічного розвитку фахівців.
Де можна застосувати отримані знання та вміння	Під час вивчення освітніх компонентів: «Технології соціально-психологічної допомоги в постраждалих спільнотах»; «Практикум подолання особистісно-професійної кризи»; «Переддипломна практика», під час виконання професійних обов'язків за спеціальністю.
Зміст навчальної дисципліни	Кількість годин
Тема 1. Поняття булінгу та мобінгу, їх ознаки та відмінності	12
Тема 2. Булінг та мобінг як прояви насилля	12
Тема 3. Булінг та мобінг у закладах освіти	12
Тема 4. Мобінг в установах та організаціях	14
Тема 5. Булінг та мобінг у Силах безпеки й оборони	16
Тема 6. Психологічний профайлінг жертв булінгу та мобінгу	16
Тема 7. Особливості профілактики виникнення булінгу та мобінгу	14
Тема 8. Принципи роботи психолога з жертвами мобінгу та булінгу	18
Загальна кількість годин	120
Форма підсумкового контролю	Залік
Оцінювання навчальних досягнень	Здійснюється за 100-бальною шкалою за критеріями, що наведені у робочій програмі дисципліни
Політика викладання навчальної дисципліни	1. Активна участь в обговоренні навчальних завдань, попередня підготовка до семінарських та практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань. 2. Беззастережне дотримання під час занять правил безпеки, вимог охорони праці, санітарно-гігієнічних норм та протиепідемічних заходів. 3. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються). 4. Здобувачі освіти мають право на визнання результатів навчання з дисципліни, набутих у неформальній та/або інформальній освіті. 5. Здобувачі освіти мають право на оскарження результатів підсумкового контролю з дисципліни або процедури його проведення. 6. Здобувачі освіти мають право на самостійний вибір форм і проблематики індивідуальних завдань. 7. При виконанні індивідуальної роботи здобувачі освіти зобов'язані дотримуватись політики академічної доброчесності. У разі виявлення фактів порушення політики здобувачі несуть персональну відповідальність згідно із законодавством України та нормативними документа НУЦЗ України.
Рекомендовані основні джерела інформації	1. Андреевкова В. Л., Мельничук В. О., Калашник О. А. Протидія булінгу в закладі освіти: системний підхід. Методичний посібник. Київ : ТОВ «Агентство «Україна», 2019. 132 с.

	2. Єлігулашвілі М., Федорович І., Пономарьов С. Організація навчання з питань дискримінації. Практичний посібник. Київ, 2015. 136 с.3. Запобігання та протидія проявам насильства: діяльність закладів освіти. Навчально-методичний посібник / Андрєєнкова В. Л. та ін. Київ: ФОП Нічого С.О. 2020. 196 с.4. Молчанова А. О. Толерантність як ціннісна основа професійної діяльності педагога: посібник. Київ : Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, 2013. 188 с.5. Павленко В. М., Мельничук М. М. Психологія толерантності особистості (на матеріалі дослідження студентів): монографія; авт. післямови проф. В. Ф. Моргун. Полтава : ФОП Мирон І. А., 2014. 244 с.6. Толерантність на кордонах Європи: вимір для України. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції; упоряд.: І. Вегеш, М. Колодій; Відп. за вип.: М. Вегеш : Ужгород, ФОП Наумченко Н. В., 2019. 144 с.